

Túl a memoáron

KÖNYVKRITIKA - LXIV. évfolyam, 8. szám, 2020. február 21.

Radnóti Sándor: Sosem fogok memoárt írni. Tények és tanúk sorozat, Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2019, 292 oldal, 4499 Ft

A kötetben szerepel portré festőről, kritikusról, kiadóról, művészettörténészről, egyetemi oktatóról, de a legtöbbjük mégis csak íróról vagy költőről szól. Közülük egyesek közelebb, mások távolabb álltak a szerzőtől; ezért is van különös súlya a „barát” szó szigorú és takarékos használatának. A portrék ugyanakkor sohasem sablonosak: az arcképek hitelességét néha a szeretetteljes ábrázolás, néha a kegyetlen őszinteség adja. Egyszer személyesebbek, máskor rövid mű-elemzéseket is tartalmaznak. Nagyon érdekes lenne ebből a szempontból összevetni a Tandori- és a Petri-portrét. „Tandori a Weöres - Pilinszky - Nemes Nagy Ágnes - Juhász - Nagy László-korszak utáni nemzedék legnagyobb költője volt.” És nem Petri? - kérdezhetnénk. Petri egyik, a szerzőnek címzett dedikációja így szól: „Radnóti Sándornak, aki ráébresztett arra, hogy milyen nagy költő vagyok.” (197.) Nem, ebben a kötetben nem, a Petriről szóló írás ugyanis annyira személyes hangvétellé, hogy költőként való értékelése föl sem merül.